

Spis treści

Wykaz skrótów	8
Wstęp	10
Rozdział I	
Od Jarosława do śmierci Bolka I w 1313 r.	20
1. Jarosław, pierwszy książę opolski	20
2. Mieszko Płatynogi – droga do władzy w dzielnicy opolskiej	23
3. Czasy Kazimierza, księcia opolsko-raciborskiego	28
4. Mieszko II Otyły	34
5. Rządy Władysława, księcia opolsko-raciborskiego	36
6. Granice księstwa opolskiego za panowania Bolka I	40
7. Teren włączony w latach 1290–1294	44
8. Działalność polityczna Bolka I	49
Rozdział II	
Podział księstwa opolskiego na dzielnice i jego dzieje w latach 1313–1356	60
1. Synowie Bolka I	60
2. Podział księstwa opolskiego po śmierci Bolka I	64
a. księstwo niemodlińskie	64
b. księstwo opolskie	67
c. księstwo strzeleckie	69
3. Czechy a Polska w latach 1310–1327	72
4. Śląsk w latach 1313–1327	83
5. Działalność książąt z linii opolskiej w latach 1327–1356	97
Rozdział III	
Dalsze podziały księstwa opolskiego do 1382 r.	109
1. Piastowie z linii opolskiej	109
a. Synowie Bolka II, księcia opolskiego	109
2. Podział księstwa opolskiego po śmierci Bolka II	111
3. Okręg gorzowski	114
4. Na służbie u Luksemburgów	115
5. Na węgierskim chlebie – działalność polityczna Władysława Opolczyka	129
6. Sytuacja w księstwie strzeleckim	140
7. Dzielnica niemodlińska	146
Rozdział IV	
W cieniu Władysława Opolczyka i Jana Kropidły	162

1. Synowie Bolka III, księcia opolskiego	162
2. Podział księstwa opolskiego w 1382 r.	169
3. Pod opieką Opolczyka i Jana Kropidły	172
4. Spory Władysława Opolczyka z Królestwem Polskim	173
5. Opole za rządów księżnej Ofki	186
6. Jan Kropidło jako książę opolski	188
7. Dzielnica opolska Bolka IV	197

Rozdział V

Księstwo opolskie na drodze do zjednoczenia

1. Bernard, najmłodszy syn Bolka III, seniorem	206
2. Dzieci Bolka IV, księcia opolskiego	216
3. Dzielnica głogówecka i opolska za Bolka V	218
4. Mikołaja I droga do władzy i do zjednoczenia księstwa opolskiego	228
5. Synowie Mikołaja I	239
6. Ostatni książęta opolscy – Jan i Mikołaj II	240
7. Ostatni Piast opolski	255

Rozdział VI

Dzieje miast

1. Na drodze do powstania miast	263
a. Prawo miejskie	263
b. Osadnictwo	268
c. Wójt – wójtostwo	269
d. Rada i ława miejska	275
2. Miasta księstwa opolskiego w latach 1317–1460. Przynależność dzielnicowa	284
a. Księstwo opolskie	289
b. Księstwo niemodlińskie	289
c. Księstwo strzeleckie	294

Rozdział VII

Organizacja kościelna

1. Parafie miejskie	304
Opole – Biała – Głogówek – Krapkowice – Leśnica – Lubliniec – Niemodlin – Olesno – Prudnik – Skorogoszcz – Sławice – Strzelce – Strzeleczyki – Woźniki	304
2. Parafie wiejskie	320
Parafie archidiecezji strzeleckiej – Parafie archidiecezji oleskiej – Parafie archidiecezji niemodlińskiej – Parafie archidiecezji głogóweckiej – Parafie archidiecezji białskiego – Parafie części archidiecezji ujeździeckiej – Obszar włączony do księstwa opolskiego w 1294 r.	320
3. Zakony	332
a. Cystersi (Kazimierz, Jemielnica)	332
b. Norbertanki	336
c. Franciszkanie (Minoryci, Bernardyni)	345
d. Dominikanie	347
e. Augustianie	349
f. Krzyżacy z czerwoną gwiazdą	350

g. Joannici	351
h. Paulini	351

Rozdział VIII

W służbie książąt opolskich	354
1. Elita władzy i urzędy	354
a. Badania nad elitą władzy w księstwie opolskim	354
b. Urzędy w księstwie opolskim do 1313 r.	355
c. Urzędy na obszarze księstwa opolskiego po 1313 r. Wojewoda opolski – starosta generalny księstwa opolskiego – Kasztelan – starosta opolski – Starostwie opolscy na starym zamku – Zamek na Ostrówku – Starostowie opolscy na nowym zamku – Starostowie opolscy po 1460 r. – Starosta niemodliński – Starosta strzelecki	361
d. Starostowie „mniejsi”. Kasztelan oleski – Kasztelan gryżowski – Starosta prudnicki – Starosta głogówecki – Starosta bialski – Starosta lubliniecki – Starosta chrzelicki – starosta olsztyński – Kasztelan gorzowski – Starosta brzeski – Starosta kozielski – Starosta raciborski – Starosta bytomski – Starosta toszecki	372
e. Urzędnicy sprawujący władzę u boku księcia. Dzielnica niemodlińska – Dzielnica opolska za Bolka II – Dzielnica strzelecka za księcia Alberta – Urzędy w księstwie opolskim po 1460 r.	379
2. Rycerstwo. Własność rycerska	383
a. O potrzebie badań	383
b. Księstwo opolskie	384
c. Teren włączony w 1293 lub 1294 r.	393
d. Okręg gorzowski	394
e. Właściciele ziemscy w księstwie opolskim	394
f. Księstwo niemodlińskie	395
g. Okręg prudnicki	417
h. Właściciele ziemscy w księstwie niemodlińskim	418
i. Księstwo strzeleckie	420
j. Kraina sośnicowicka	438
k. Właściciele ziemscy w księstwie strzeleckim	439
l. Rycerstwo obce	442
Zakończenie	446
Aneks	453
Bibliografia	476
Spis tabel	498
Spis ilustracji	500
Zusammenfassung	501